

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Fabrikanten van personenwerkbakken

Inspectie SZW

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
www.inspectieszw.nl

Contact

contact@inspectieszw.nl

T 070 333 6383

Onze referentie

Personenwerkbakken

Datum:

Betreft: Wettelijke eisen aan personenwerkbakken die in combinatie worden
gebruikt met een verreiker

Geachte heer/mevrouw,

Inleiding

De Inspectie SZW, als toezichthouder op o.a. een aantal Europese productveiligheidsrichtlijnen, waaronder de Machinerichtlijn, stuurt u deze brief omdat u als fabrikant, dan wel importeur, betrokken bent bij de handel in c.q. het aanbieden op de markt van personenwerkbakken die bestemd zijn om te worden gebruikt in combinatie met verreikers als verwisselbaar uitrustingsstuk. Een verreiker in combinatie met een personenwerkbak als verwisselbaar uitrustingsstuk valt onder de definitie van een machine uit het Warenwetbesluit machines. Als fabrikant of importeur draagt u de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid om aan de wettelijke productveiligheidseisen te voldoen. Dat geldt in het bijzonder voor de combinaties verreiker met personenwerkbak waarbij de fabrikant van de verreiker een andere entiteit is dan de fabrikant van de personenwerkbak.

Uit verkennende inspecties door de Inspectie SZW in 2017 en begin 2018 is gebleken dat de meeste van de geïnspecteerde producten niet volledig voldeden aan de wettelijke eisen (essentiële veiligheids- en gezondheidseisen) van de Europese Machinerichtlijn 2006/42/EC, welke eisen zijn geïmplementeerd in het Warenwetbesluit Machines.

In deze brief worden de door de Inspectie SZW geconstateerde tekortkomingen beschreven.

Wat moet u doen?

Als fabrikant of importeur van personenwerkbakken, bestemd voor gebruik in combinatie met verreikers, is het niet toegestaan om dergelijke producten te verhandelen, te verhuren of te laten gebruiken als uw product, de afzonderlijke producten dan wel het gecombineerde product, niet voldoet aan de eisen uit het Warenwetbesluit Machines.

Uitkomsten onderzoek: de meeste combinaties voldoen niet.

In het door Inspectie SZW uitgevoerd onderzoek naar de veiligheid van verreikers in combinatie met een personenwerkbak heeft de Inspectie de conformiteit van deze combinaties getoetst aan de essentiële veiligheidseisen in de Machinerichtlijn. Uit dit onderzoek is gebleken dat de geïnspecteerde combinaties van verreikers met een personenwerkbak niet in conformiteit zijn met het Warenwetbesluit Machines waarin naar deze essentiële veiligheidseisen wordt verwezen.

De combinatie verreiker met personenwerkbak moet worden gezien als een hoogwerker waarop de Algemene Beginselen en de Essentiële Veiligheidseisen uit bijlage I van de machinerichtlijn van toepassing zijn en waarvoor tevens twee Europees geharmoniseerde normen bestaan, te weten NEN-EN 1459-3 in combinatie met NEN-EN 280:2013+A1:2015. Toepassing van en voldoen aan beide normen voor een combinatie geeft een rechtsvermoeden van conformiteit. Bovendien worden machines met personenwerkbakken, die boven een hoogte van 3 meter gemeten vanaf de begane grond kunnen hijsen dan wel heffen, beschouwd als gevaarlijke machines op grond van punt 17 uit bijlage IV van de Machinerichtlijn. Daarmee moeten de fabrikanten dan wel importeurs van deze machines voldoen aan de verplichtingen uit het Warenwetbesluit machines, artikel 5, eerste lid, sub b of sub c. Een consequentie daarvan kan zijn dat er een verklaring van EG-typeonderzoek voor een dergelijke machine afgegeven moet zijn door een bij de Europese Commissie aangemelde Conformiteitsbeoordelingsinstantie (EU-CBI).

Belangrijkste overtredingen van de wettelijke eisen

De belangrijkste geconstateerde tekortkomingen welke als overtredingen van het Warenwetbesluit machines beschouwd moeten worden, zijn een of meer van de volgende non-conformiteiten in relatie tot de artikelen van de Machinerichtlijn en de essentiële veiligheidseisen uit bijlage I van de Machinerichtlijn:

1. Verklaring van EG-typeonderzoek

Het betreft het ontbreken van een geldige Verklaring van EG-Typeonderzoek voor het specifieke samenstel van de personenwerkbak en de verreiker.

Voor de personenwerkbak die bedoeld is om te gebruiken in combinatie met een verreiker (= bijlage IV machine), bestemd voor het hijsen dan wel heffen van personen boven 3 meter vanaf de begane grond, is een verklaring van EG-typeonderzoek verplicht als het samenstel van verreiker en personenwerkbak niet volledig gebouwd is volgens een geharmoniseerde norm die alle relevante eisen afdekt. De fabrikant moet dan op grond van artikel 5, lid 1, sub c van het Warenwetbesluit machines de procedure uit bijlage IX (EG-typeonderzoek) of bijlage X (volledige kwaliteitsborging) volgen. Een personenwerkbak waarvan het volledig omsloten hekwerk aan een zijde opengeklapt kan worden is in elk geval niet volledig conform de eerdergenoemde normen gebouwd en daarmee is een verklaring van EG-typeonderzoek of een volledige (gecertificeerde) kwaliteitsborging van de productie vereist.

Zonder een rechtsgeldige verklaring van EG-typeonderzoek of een volledige (gecertificeerde) kwaliteitsborging van de productie voor de gecombineerde machine is een dergelijke combinatie niet conform de wet- en regelgeving en mag niet in de handel gebracht worden.

De fabrikant van de personenwerkbak moet tevens in het technisch dossier aantonen dat de combinatie van de personenwerkbak en de verreiker, waarmee deze gecombineerd mag worden, voldoet aan alle eisen uit bijlage I van de Machinerichtlijn, en moet de toepasselijke conformiteitsbeoordelingsprocedure correct uitvoeren. Zie toelichting in paragraaf 41 van de "Guide to the application of the Machinery Directive 2006/42/EC, Edition 2.1 - July 2017" over verwisselbare uitrustingsstukken.

2. *Vergrendeling en borging van de koppeling personenwerkbak aan de verreiker*

Het ontbreken van een gegarandeerde correcte aankoppeling en vergrendeling tussen de personenwerkbak en de verreiker en de correcte besturingstechnische borging c.q. bewaking van deze koppeling (locked en interlocked).

De basis voor deze conformiteitseis is de combinatie van de volgende essentiële veiligheidseisen uit Bijlage I van de Machinerichtlijn:

- Artikel 1.1.2 onder a eerste alinea en onder b eerste en tweede aandachtsstreepje
- Artikel 1.4.1 vierde aandachtsstreepje en
- Artikel 4.1.3 eerste alinea

Deze conformiteitseis is uitgewerkt in punt 4.2 van de Europese geharmoniseerde norm NEN-EN 1459-3 :2015. Hierbij geldt dat deze maatregel als technisch geaccepteerde oplossing wordt beschouwd om te kunnen voldoen aan het Warenwetbesluit Machines. Een alternatieve oplossing met een gelijk of hoger veiligheidsniveau is evenwel ook mogelijk.

3. *Beschikking over de besturing van de machine vanuit de personenwerkbak*

Het ontbreken van een gegarandeerde controle op de besturing van de gecombineerde machine door de gebruikers in de personenwerkbak waarbij de besturing in de personenwerkbak voorrang heeft boven de bediening vanaf andere bedieningsposities dan de personenwerkbak. Uitgezonderd hiervan zijn noodstopsignalen.

De basis voor deze non-conformiteit is de combinatie van de volgende essentiële veiligheidseisen uit Bijlage I van de Machinerichtlijn:

- Artikel 1.1.2
- Artikel 6.2

4. *Reductie van de Lastmomentbeveiliging van de verreiker*

Het ontbreken van een gegarandeerde reductie van de Lastmomentbeveiliging (LMB) tot 50% van de hefcapaciteit van de verreiker.

De basis voor deze non-conformiteit is de combinatie van de volgende essentiële veiligheidseisen uit bijlage I van de Machinerichtlijn:

- Artikel 4.2.2
- Artikel 6.1.1 en
- Artikel 6.1.2

Deze conformiteitseis is uitgewerkt in punt 4.2 van de Europese geharmoniseerde norm EN 1459-3 :2015. Hierin wordt gesteld dat de verreiker naar hoogwerkermodus dient over te schakelen na juiste

aankoppeling van de personenwerkbak. Hierbij geldt dat deze maatregel als technisch geaccepteerde oplossing wordt beschouwd om te kunnen voldoen aan het Warenwetbesluit Machines. Een alternatieve oplossing met een gelijk of hoger veiligheidsniveau is evenwel ook mogelijk.

5. *Gebruikershandleidingen*

Het ontbreken van de noodzakelijke informatie en verwijzingen in beider gebruikershandleidingen van zowel de verreiker als de personenwerkbak voor gecombineerd gebruik. De verreiker en de werkbak vallen beiden separaat onder de definitie van een machine volgens het warenwetbesluit machines en moeten op zichzelf voldoen aan alle relevante essentiële veiligheidseisen uit Bijlage 1 van de Machinerichtlijn. (Warenwetbesluit machines 16^e aandachtsstreepje onder f, en artikel 2 onder b van de Machinerichtlijn met toelichting in paragraaf 416 van de "Guide to the application of the Machinery Directive 2006/42/EC, Edition 2.1 - July 2017").

De basis voor deze non-conformiteit, die zowel voor de verreiker als voor de werkbak geldt, is de combinatie van de volgende essentiële veiligheidseisen uit Bijlage I van de Machinerichtlijn:

- Artikel 1.7.4.1 onder c
- Artikel 1.7.4.2 onder g, h, i, j, k, o
- Artikel 3.6.3.2
- Artikel 4.4.2

6. *Bescherming tegen vallen van de drager*

Een personenwerkbak die is omsloten door hekwerken waarbij het hekwerk aan een zijde geopend kan worden, en het aan de gebruiker wordt overgelaten om al dan niet een aanlijnvoorziening te gebruiken, voldoet niet aan een of meerdere essentiële veiligheid- en gezondheidseisen uit bijlage I van de Machinerichtlijn. Dergelijke veiligheidsvoorzieningen leveren niet hetzelfde beveiligingsniveau als een volledig omsloten hekwerk. Het gebruik van uitsluitend aanlijnvoorzieningen voor bedoelde werkzaamheden is te daartoe gedragsafhankelijk.

De basis voor deze non-conformiteit is de combinatie van de volgende essentiële veiligheidseisen uit bijlage I van de Machinerichtlijn:

- Artikel 1.5.15 (Toelichting in paragraaf 237 van de "Guide to the application of the Machinery Directive 2006/42/EC, Edition 2.1 - July 2017") en
- Artikel 6.3.2 (Toelichting in paragraaf 374 van de "Guide to the application of the Machinery Directive 2006/42/EC, Edition 2.1 - July 2017")

Interpretatie Inspectie-SZW met betrekking tot het gevaar voor vallen van de drager

Het gevaar voor gebruikers bestaat eruit dat bij gebruik van de huidige combinaties, met een aan een zijde op hoogte te openen hekwerk, tezamen met een hoge waarschijnlijkheid op het niet dan wel onjuist gebruiken van de eventueel aanwezige aanlijnvoorzieningen, werknemers/ gebruikers uit de personenwerkbak kunnen vallen met ernstig letsel of de dood tot gevolg. Het risico van dit valgevaar bij gebruik van de combinatie is als tenminste hoog te beschouwen en kan in de huidige configuratie niet worden toegestaan. Het

gebruik van aanlijnvoorzieningen in plaats van machine-gebonden veiligheidsvoorzieningen (bijvoorbeeld een hekwerk of andere gedragsonafhankelijke veiligheidsvoorzieningen) introduceert een sterk gedragsonafhankelijk aspect in de veiligheid van de machine. Dit is niet overeenkomstig de essentiële veiligheidseis 1.1.2 uit Bijlage 1 uit de Machinerichtlijn. Hierbij is rekening gehouden met het beoogde gebruik, redelijkerwijs voorzienbare gebruik en al het redelijkerwijs voorzienbaar verkeerd gebruik.

Inspectie en handhaving bij overtreding van de wettelijke eisen

Op grond van de Warenwet is het verboden om producten in de handel te brengen dan wel op de markt aan te bieden die niet in conformiteit zijn met de eisen uit de Europese productrichtlijnen. De Inspectie SZW kan op grond van de Warenwet de marktdeelnemer (in dit geval fabrikant dan wel importeur) een Last ex art. 21 van de Warenwet opleggen. Het doel van deze Last voor non-conforme producten, waarvan de aan de non-conformiteit verbonden gevaren een hoog dan wel ernstig risico voor de gebruiker vormen, is:

- a. De handel van de non-conforme producten te staken en/of
- b. De gebruikers te laten informeren over de gevaren verbonden aan het gebruik van het non-conforme product en/of
- c. De reeds verhandelde producten uit de handel te laten nemen dan wel van de markt te laten halen en/of
- d. De reeds geleverde producten eventueel te laten terugroepen bij de gebruiker.

Tot slot

Met deze brief verstrekt de Inspectie SZW u inzicht in de stand van zaken met betrekking tot de conformiteit met de Machinerichtlijn van verreikers in combinatie met een personenwerkbak als verwisselbaar uitrustingsstuk. Conformiteit houdt onder andere in dat veiligheidsvoorzieningen aan het product in overeenstemming zijn met de essentiële veiligheidseisen uit bijlage I van de Machinerichtlijn.

Ik veronderstel u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, en vertrouw erop dat u uw verantwoordelijkheid neemt in relatie tot het verhandelen van uitsluitend conforme producten, zodat deze veilig zijn en voldoen aan de wettelijke eisen.

Indien u naar aanleiding van deze brief contact wilt opnemen wordt u verzocht dit schriftelijk te doen en uw vraag of reactie te sturen naar de in de aanhef genoemde contactpersoon.

Met vriendelijke groet,

Mevr. E. Kroon
Inspectie SZW
Programmamanager Markttoezicht op Productveiligheid